

ABONAMENTUL:

Pe un an

On. Biblioteca Universității din Cluj. e. ex.

CLUJ

31

ROMÂNIA ANUL

REDACȚIA

și

ADMINISTRAȚIA

ARAD,

Strada Meșianu No. 1

Tip. „Erdélyi Hirlap.”

Progresăm.

De ce nu am putea-o spune, dacă este adevărat? Noi, cari mereu ne-am plâns împotriva sorții noastre, împotriva conducătorilor noștri pe cari i-am considerat ca fiind obstacole în fața progresului țării, trebuie să constatăm azi, și nu cu puțină satisfacție, că progresăm.

Pentru a putea afirma una ca aceasta avem nevoie și de dovezi palpabile. Și nu suntem văduviți de ele, iată abunțoasă traiale de împrumut și stabilizare, deci am luat în sfârșit contact cu Occidentul. Aceasta, desigur, este un succes pentru politicienii noștri. Nu sunt ei de vină dacă bancherii pleacă fără să lase un ban măcar, fie ca împrumut, fie ca avans, ori chiar ca sper, drept răsplătă pentru promisiunile de a acoperi bogățiile țării cu voia sau fără voia acesteia.

Tratatul asupra împrumuturilor trebuie să fie încheiate și cu o mică, dar pentru țară, costisitoare paradă: convocarea parlamentului, Domnii deputați și senatori dela Pește nu mai fac altceva decât cheltuiesc; a sosit vremea să mai și încaseze câte ceva: diurne, intervenții, paspoarte etc. Adevărat că încasările ce le vor face nu prea echivalează căldura ce trebuie să îndure mergând, stând și venind din Capitală.

Național-țărăniștii au convocat și ei parlamentul lor. Iată-ne acum în fruntea tuturor popoarelor purtate de bătrânul pământ. Avem două parlamente. Mai e cineva care îndrăznește să spună că nu progresăm? Că țara românească nu se va feri? Fără îndoielă, unul dintre cele două parlamente o fericește de 10 ani, doar protagoniștii și i-a schimbat după felul cum s'au știut vădi slugarnicește. Acest parlament este demn de toată lauda. De 10 ani ține țara în același fogaș și țara este fericită... Sau poate mă înșel?

Țara și-a exprimat dealtfel dezideratele, nu odată. Dacă factorul constituțional a înțeles să porceadă astfel, asta înseamnă că țara este mincinoasă și că grohăielile porcului ce vine dela jir și totuși cere de mâncare.

Deși convocarea parlamentului național-țărănesc a fost prilej de bună dispoziție și răs pentru cei din parlamentul care stă pe baza constituției, atât de tinără și totuși violată, răsul și bună dispoziția a fost aceea a condamnatului sub furcile spânzurătorilor. Sub masca bunei dispoziții se văd trăsăturile adâncite de îngrijorarea evenimentelor ce se vor desfășura.

Guvernul a declarat, deghizat prin coloanele uneia dintre oficioasele sale că se supune judecății opiniei publice. N'avem ce zice, guvernul Înaltei Regențe este admirabil. De zece ani nu numai că n'a făcut nimic dar a dormit somn adânc sau, ce este mai verosimil, și-a pierdut facultățile omului normal. Acum pare a-și reveni. Căci dacă nu i s'ar fi întâmplat această calamitate ar fi observat, mai de vreme, ura de care este înconjurat și ar fi scutit țara și de prezența sa la cârmă și de nenumăratele amintiri la care a supus-o numai pentru a se menține ei. Dacă guvernul se supune judecății opiniei publice, este și aceasta o nouă dovadă de progres.

Dar, opinia publică l'a condamnat de mult pe dl V. Brătianu cu tot anturajul său. Interesul pe care îl poartă față de național-țărăniști, atențiunea cu care urmărește întreaga campanie a acestora și sprijinul pe

care li-l acordă nu este pentru acest guvern o condamnare din partea opiniei publice?

Cele două parlamente lucrează (?) paralel. Gruparea opiniei publice în jurul celui național-țărănesc va fi o nouă palmă, pe care singur a reclamat-o, aplicată guvernului liberal. Se va desmeticii de-abinelea sau vrea poate ca opinia publică să ia

exemplu dela vecini pentru a-l determina să și bage mințile în cap?

Nemulțumirea în opinia publică este mai mare ca oricând, iar hotărârea acesteia de a se lipsi de guvernul odios, menținut împotriva voinței sale, este oțelită cum n'a mai fost.

Progresăm!

T.

Comunicatul partidului Național-Țărănesc cu privire la eșecul împrumutului.

Comitetul de direcție al partidului Național-Țărănesc, întrunit în ziua de 20 Iulie crt. sub președinția d-lui Iuliu Maniu, față de comunicatul guvernului privitor la rezultatul tratatelor pentru contractarea unui împrumut și realizarea stabilizării legale a leului, constată următoarele:

1) Guvernul n'a reușit să încheie împrumutul extern și să realizeze stabilizarea legală a leului.

Cu toată tendința sa de a ascunde adevărul, din însus comunicatul guvernului re-est clar că — deși a făcut în prealabil concesii care se cifrează la miliarde, guvernul compromițând prestigiul și creditul țării, n'a izbutit să facă altceva decât să dea o opțiune care obligă numai statul român, fără să oblige pe banchieri și din care lipsesc toate condițiunile esențiale ale unui contract de împrumut.

Ca urmare unor promisiuni yagi a băncilor străine, guvernul n'a putut anunța decât deschiderea unui credit de expedient destinat Băncii Naționale, — credit pentru a cărei obținere n'ar fi fost nevoie de umiltoare tratative timp de opt luni — pentru a-i permite să spargă plafonul emisiunii, adică pentru a face o operațiune combătută cu vehemență timp de trei ani de către dl. Vintilă Brătianu, autorul convențiunei de revalorizare a leului încheiat în Iunie 1925 între Stat și Banca Națională.

Insuccesul politic și financiar al guvernului este printr'urmare complet.

2) Țara, care se află de câțiva ani într'o criză economică gravă, datorită unei îndrumări total greșite, a mai pierdut 8 luni din cauză că guvernul lipsit și de pricepere politică și financiară și de autoritate morală a prefăcut o operațiune financiară de interes general combătută de el până acum, într'un mijloc de salvare politică a partidului liberal. În felul acesta s'a făcut dovada pe care țara trebuie să o înregistreze, că guvernul d-lui Vintilă Brătianu nu numai că nu are dreptul de a guvernă această țară dar este și incapabil de a o scoate din criza economică în care se găsește.

3) În urma acestui insucces ca să ascundă înfrângerea consecutivă unor discuții lipsite de îndemănare, în cursul cărora guvernul a consimțit să cedeze totul fără a primi în schimb nimic pozitiv, aceasta convoacă parlamentul său spre a obține în scopul de a salva aparențele împuțnericirea, în realitate de a contracta un împrumut fără a preciza condițiunile lui esențiale, ceea ce nu înseamnă altceva de cât puțința de a continua niște tratative care au durat prea mult și până acum și spre a dispune în mod nelimitat asupra destinelor financiare ale țării.

4) Ținând seamă de faptul că guvernul actual s'a impus țării printr'abuză-

ve, prin furt de urne și teroare, darea unui mandat în alb de către un parlament ilegal, în scopul salvării sale politice pe de o parte iar pe de altă parte spre a încredința mâinilor sale nedibace destinele economice ale țării, este un adevărat atențat în contra națiunii și a celor mai vitale interese ale sale. În aceste condițiuni partidul Național-Țărănesc consideră înlăturarea imediată a guvernului ca o necesitate absolută pentru țară, căci nu se mai poate tolera un guvern falimentar să și continue jocul cu primejduirea intereselor evidente ale națiunii.

5) Partidul Național-Țărănesc este conștient de datoria sa pe care și-o va îndeplini prin cea mai hotărâtă luptă, pentru a zădarnici această încercare a guvernului, pentru a împiedica — în cugetul națiunii — solidarizarea Coroanei cu actele disperate ale unui guvern, preocupat numai de deținerea puterii și pentru a elibera națiunea de sub tirania partidului liberal.

Deschiderea cafenelei liberale.

După zece luni de când bate apa în piua di Vintilă legalistul și Constituționalul, fine ca încheierile n vânt cu bancherii streini să fie consfințite de mamelucii săi, de simpaticii borfași de urne, intitulăți membri ai Corpurilor legiuitoare.

Asemenea ratificări au loc într'un parlament unde figurează cu adevărat reprezentanții unei națiuni, dar la noi unde nu s'a pomenit vot de neîncredere dat guvernului, unde aleși cu băta și cu patul puștii, sunt niște momâi bune numai de păpat diurne în schimbul muncii depuse și anume de a urla și a se așterne la pământ când li se comandă.

Ce se mai folosesc guvernării că are și țara parlament și că acest parlament vine să le aprobe lucrările.

Când la noi treburile merg întocmai ca în Rusia de pe timpul Tarilor, — la ce se mai dă loc la maimușăria parlamentelor, când aceste parlamente sunt o rușine a neamului și costă nunumai bănește pe țară, dar pentru luxul lor au ajuns guvernele să demoralizeze și să corupă tot ce avem și noi mai de seamă: magistratura și armata.

Putea d Vintilă Brătianu să însășișeze bancherilor streini înainte de plecare un teatru de păpuși — rugându-i să asiste la ratificarea convențiilor încheiate de către parlamentul liberal — răsucind foarte simplu dintr'un buton electric.

Și dacă mirați ar fi întrebat străinii: Cum, asta se chiamă parlament și ratificare? — d Vintilă Brătianu putea să răspundă: ceiace vedeți încă e ceva, — păpușile sunt pline cu țărățe, pe când mamelucii mei n'au nici atâta și nu sunt buni decât ca momâi să sperie ciorile.

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu.

la Congresul organizației național-tărăniste din Capitală.

— Dovedit incapabil, menținându-se prin teroare, guvernul trebuie să plece. — Partidul național-tărănesc va face toate sacrificiile pentru a mântui țara.

Vineri seara s'a ținut congresul organizației național-tărăniste a Capitalei sub prezența dlui Virgil Madgearu.

Toți fruntașii partidului au fost salutați cu urale de marea mulțime de delegați venită la congres.

La intrarea dlui Iuliu Maniu, sala toată a izbucnit în urale care au ținut douăzeci de minute.

Di Virgil Madgearu, în jurul căruia au luat loc fruntașii organizației Capitalei, salută pe președintele partidului național-tărănesc cu următoarele cuvinte:

„Domnule Președinte, Organizația național-tărănistă a Capitalei își ține astăzi congresul și este dornică să asculte cuvântul domniei voastre. În lupta uriașă în care partidul s'a angajat pentru gonirea guvernului care a nenorocit țara, organizația Capitalei are un rol însemnat. De aceea, din expunerea pe care, domnia voastră, o veți face, noi vom lua avântul necesar pentru a reuși să înfăptuim țelurile noastre, spre salvarea țării.

Declarațiile dlui Iuliu Maniu.

Domnul Iuliu Maniu, președintele partidului spune:

Am venit cu bucurie în mijlocul Dv. cu prilejul constituției definitive în Capitală a Partidului național-tărănesc fuzionat. Sunt vesel a putea constata soliditatea și puterea organizației din Capitală care dă pildă tuturor organizațiilor locale cum trebuie încheiat un curent puternic într'o forță puternică de partid.

Puternicile manifestațiuni din Iași, Craiova, Călărași, Galați și Cernăuți, cea din București din 18 Martie și pe urmă grandioasa manifestare a conștiinței naționale din 6 Mai la Alba-Iulia au dovedit cu prisosință nu numai forța partidului ci și faptul că întreaga opinie publică a acestei țări e alături de noi. În contra acestei opinii publice partidul liberal deține puterea prin mijloace de teroare revoltătoare. Printr'un sistem de ilegalitate și de un cinism lipsit de umanitate partidul liberal voiește să înăbușe expresiunea normală a voinței naționale.

Protopopi, preoți, învățători, președinți și secretari ai organizațiilor noastre locale au fost bătuți de prelori și de colonelul Schipor, — aceste ființe desbrăcate de demnitatea omenească — și au fost purtați din închisoare în închisoare pentru a ajunge în beciurile consiliului de războiu din Sibiu.

Comuniștii au fost cruțați. Ei pot umbla liberi dar luptătorii libertății naționale și ai demnității cetățenești sunt bătuți și palmuiți. De ce? Fiindcă subsecretarul de Stat Tărănescu șeful organizației liberale din Hunedoara și dl Tancred Constantinescu șeful întreprinderilor miniere liberale de pe Valea Jiului vor să înăbușe cu ajutorul armatei și al instituției de Stat orice manifestare de emancipare politică și economică

Cenzura.

O altă măsură pentru înăbușirea și umilirea conștiinței cetățenești pusă la discreția absolutismului în care trăim azi e cenzura.

Și ca să vedeți până unde a ajuns absurditatea acestei cenzure, vă spun că ea n'a permis azi să apară în gizele știrea că comitetul de direcție al partidului a ținut ședință și a suprimat convocătorul prin care comitetul de direcție al partidului național-tărănesc convoacă ședința sa pe ziua de 26 Iulie în București.

Aceasta e atât de revoltător încât nu se poate găsi vorba potrivită pentru caracterizarea faptului și el trebuie să provoace reacțiunea imediată a opiniei publice.

Guvernul nu poate face împrumutul.

Dacă mă veți întreba pentru ce această teroare și această cenzură voi răspunde spunând că guvernul liberal prin împrumutul

pe care vrea să-l facă, dar nu poate, vrea să țină mai departe în căluș sa politică țara, și vrea să îndrumeze în contra opiniei publice a țării pentru deceniile care urmează întreaga viață politică și financiară a țării noastre.

Comunicatul pe care l'a publicat azi guvernul îl demască complet. N'a putut face nici împrumutul nici stabilizarea.

Nu poate produce parlamentului pe care l'a convocat nici un contract de împrumut și trebuie să raporteze că după 8 luni de tratative a reușit să dea o opțiune bancherilor străini care obligă statul nostru dar nu obligă la nimic pe bancheri. Nici dobânda, nici cursul, nici data precisă nu sunt stabilite. Sunt toate ușile deschise pentru bancheri iar mâinile noastre legate.

Infrângerea guvernului e completă și nu o poate ascunde cu ridicolul împrumut de 20 milioane dolari care nici nu va fi pus la dispoziția Băncii Naționale ci va fi numai un credit deschis pentru spargerea plafonului, adică pentru o operațiune financiară în contra cărei a luptat atât de mult d. Vintilă Brătianu. Și acest ridicol împrumut s'a acordat pentru afectarea unor venituri de monopol.

Catastrofa politică și financiară a guvernului e atât de evidentă, încât el trebuie să plece imediat. Înălțurarea guvernului liberal e scadența. Opinia publică a țării pretinde înălțurarea acestui guvern iar partidul național-tărănesc cere dela Regentă ca să împlinească fără amânare ceea ce voința națiunii pretinde. Pretextul predicat de liberali timp de 8 luni, a dispărut; s'a spart un ridicol ca o bășică de săpun și partidul național-tărănesc se simte dator a continua campania de răsturnare a guvernului liberal în forma cea mai aprigă pentru imediata realizare a voinței acestei țări: înlocuirea guvernului liberal printr'un guvern popular eșit din voința națiunii. Voința țării a cerut neconținut înălțurarea guvernului liberal pentru că în fond n'a putut să rezolve nici o problemă vitală a țării iar în formă pentru că s'a impus țării prin furturi de urne,

prin fraude și teroare. Se menține în fruntea țării în contra voinței populare și nu e capabil să facă nimic.

A dovedit că nu e în stare să realizeze nimic în materie financiară-economică de ceea ce exigențele reale ale țării pretind, de când la umilire și catastrofă prestigiul național prin cerșetoria cu pălăria în mână, ușile bancherilor cari eri ne căutau ei noi, iar azi ne disprețuiesc din cauza d. Vintilă Brătianu.

Convocarea parlamentarilor naționali-tărăniști.

Comitetul de direcție al partidului a hotărât și a stabilit planul său de acțiune care ca primă etapă a convocat ședința parlamentarilor săi în București pentru 26 Iulie pentru că adevărații reprezentanți ai țării au arate și dorința națiunii de a fi înălțurat guvernul actual și modul cum crede că sunt a se rezolva problemele arzătoare economice și financiare.

Guvernul trebuie să plece.

Rog organizația din Capitală ca atât ca această ocaziune cât și cu manifestațiunile populare cari vor avea loc în proximal timp să-și dea concursul ei puternic așa cum e făcut o și în trecut. În ceea ce ne privește pe noi pe care încrederea publică ne a pus la conducerea partidului ne vom face datorii pe deplin necruțând nici un sacrificiu. Aceste sacrificii il cerem dela Dv. și prin Dv. dela întreaga opinie publică a țării pentru a putea introna în țara noastră un sistem de legalitate și o posibilitate de producțiune prosperă și mulțumire sufletească. Nici o piedecă nu va fi prea mare pentru noi și nu trebuie să fie nici pentru Dv. ca în fine voința populară să măture dela locul unde pe nedrept stă un regim de teroare, de corupție și de sectarism de partid. Și vă asigur pe Dv. că puterea partidului nostru și slăbiciunea morală și politică a adversarilor noștri vor face ca triumful nostru să nu întârzie.

Guvernul trebuie să plece imediat și va pleca; voi trebuie să luptați cu orice jertfă și fiți siguri de izbândă, luptând împreună cu noi.

Liniste și pace în țară nu va fi câtă vreme va sta în fruntea țării sectarismul de partid al liberalilor și teroarea interesată a guvernului liberal.

NU LE E RUȘINE.

de I. MIHALACHE.

Iată-ne iarăși trădători și vânzători de țară Noi, Partidul național-tărănesc, condus de Iuliu Maniu, Vaida Voivod și ceilalți... Ne-am vândut cui?

Ca de obicei, dușmanilor Țării! — Moscovei: Partidul național-tărănesc a pus pe un deputat, Bergery, din Camera franceză să întrebe pe Primul Ministru Francez. Poincaré, dacă e adevărat că dă bani României cu împrumut. Acel Bergery e ginerele lui Krassin, unul din șefii sovietelor. Prin urmare: Partidul național-tărănesc lucrează mână în mână cu Sovietele.

— Apoi: Ungurilor. Tocmai în vremea când Lordul englez Rothermere duce campanie împotriva României susținând pe Unguri, Partidul național-tărănesc a publicat în limba franceză raportul secretarului general făcut congresului dela Alba-Iulia și în acel raport se spun lucruri care fac de răs conducerea românească și care sunt întrebunțate de Rothermere și de Unguri ca armă contra Țării.

— Și în sfârșit: »Jidanilor.« Raportul acela a fost tradus și tipărit în franțuzește de »Contele Kira de Belagio«, care ar fi fiind »Kirschen« (ovreiu); iar la Londra alt »Jidan«: Leibovici, care și zice Barbu Ionescu, a încercat să trimită în țară cu aeroplanul manifeste de ale prințului Carol în ajunul congresului dela Alba-Iulia. Prin urmare Partidul național-tărănesc lucrează

mână în mână și cu »Jidanii« Barbu Ionescu și »Kira de Belagio«.

Nu credeți? Citiți ziarele liberale »Viitorul«, »Universul« și »Independența română«. Toate coloanele, din cap până în cap sunt pline de Barbu Ionescu, Kira de Belagio, Rothermere, Unguri, Soviete, Madgearu, Mihai Popovici...

Lipsește unul singur: Doctorul Lupu. Și parcă n'are haz fără acest nume. Prea ne deprinsesem cu toții cu aceste împerecheri: »Doctor Lupu Moscovei-Jidani«, etc.

Dar spiritul liberal e sărac. La teigheaua liberală, de 60—70 de ani, nu s'a învățat decât aceste două lucruri: »afaceri cât mai murdare pentru ai noștri«, »lipsă de patriotism și trădare« pentru ceilalți. Au fost deci totdeauna la noi liberalul »patriot« și adversarul »vândut«.

Câtă campanie s'a dus contra lui Tache Ionescu c'a vândut străinilor, »Jidanilor« — ca să nu mai facem lungul pomelnic al fruntașilor țării calomniati de liberali ca vânduți!...

Și ce campanie nu s'ar duce astăzi contra celui Vintilă Brătianu care îngenunche umilitor pe la toate porțile băncilor »Jidovești« cerșind împrumut în condițiuni cari leagă țara de mâini și de picioare pe zeci ani în șir — dacă acel Vintilă Brătianu nu ar fi el însuși »Patriotul«

care a prigonit împrumutul străin, stabilizarea și tipărirea de noi hârtii la Banca Națională.

Ceeace doare pe țară astăzi, este halul în care a dus o acest om îngust la minte și tiran la suflet.

Tunând și fulgerând împotriva noastră, a susținut că el va mări leul dela para la franc aur; că țara nu are nevoie de bani străini, bani „Iidovești”, că se reface „prin noi înși ne”; că Banca Națională a tipărit destui bani și pe vre o 15 ani nu trebuie să mai tipărească alții („să țină plafonul închis”).

Această politică a fost dusă și de liberali și de averescani în numele „continuității”. Cu ea, țara a ajuns în marginea prăpastiei. Agricultorii, industriașii, slujbașii cinstiți, au sărăcit; și s'au propopsit doar câteva mii de samsari străni în jurul băncilor.

A înțeles până și greul-de-cap d. Vintilă Brătianu. Și s'a hotărât să înghită tot ce-a spus și să facă tocmai pe dos: stabilizare, împrumut, tipărirea de noi bani.

S'o facă el — ca să n'o facem noi. Căci drumul pe care o luam noi, era drumul cerut de țară.

Drumul lui, e drumul băncilor, mai ales al Băncii Naționale, adică al Partidului liberal.

Și se screme de zece luni și cere Re-

gentei răgaz să-l mai rabde până o face împrumutul.

După ce a cerșit în toate părțile, după ce a primit peste tot să plătim în aur datorile țării făcute cu hârtie, totuși n'a fost crezut pe cuvânt; și acum băncile au trimis delegați în țară să vază cum stă lucrul la fața locului.

Și țara așteaptă cu înfrigurare: se face or nu se face împrumutul?

Ei bine, tocmai de acest lucru foile liberale nu suflă un cuvânt: fac pe mortul în păpușoiu.

Aceasta este rușinea cea mai mare a Țării — rușine adusă de o guvernare liberală de zece ani: ne încrederea străinilor în cei ce azi jură pentru o politică și mâine se leapădă de ea; neîncrederea în guvernarea unor oameni fără rușine și fără demnitate.

Și de ce tipă mai tare liberalii împotriva noastră — de aceia e semn mai rău: fi doare umilintelor, disprețul la cari sunt supuși. Și pentru că simt cum s'apropie ceasul răspunderii, urlă și amenință.

Și cred că li se mai prinde azi: „Iuliu Maniu — Leibovici Kirschen” cum li se prindea eri (pentru naivi): Dr. Lupu — jidani — Moscova.

Țara astăzi, un singur răspuns le dă: „nu vă e rușine?”

Convocare.

Comitetul de direcție al Partidului Național-Tărănesc convoacă pe parlamentarii partidului împreună cu toți foștii candidați ai partidului la alegerile pentru Camera și senat din 1927 și pe membrii comitetului de direcție, ai comitetului executiv central și ai comitetelor provinciale al Vechilului Regat, al Ardealului și Banatului, al Basarabiei și Bucovinei la

ședința

care va avea loc în București în ziua de Joi 26 Iulie 1928 la ora 3 p. m. și Vineri 27 Iulie 1928 la ora 10 a. m. în Sala Sindicatului Ziaristilor, B-dul Carol.

La ordinea de zi:

1) Operațiunile de verificare a Adu-nării și a Biroului.

2) Expunerea Președintelui partidului.

3) Dezbateri asupra împrumutului, stabilizării și politicii financiare.

4) Dezbateri asupra rapoartelor prezentate de Birou și de rapoartori.

Președintele Part. Național-Tărănesc
(ss) IULIU MANIU.

Secretar General

(ss) VIRGIL MADGEARU

Conduita maghiarilor din Arad în alegerea noului Consiliu comunal.

— Dl Barabás & Comp. meniți să figureze în noua constelațiune municipală dela graniță —

Alegerea noului Consiliu comunal fixată pe ziua de 9 August a provocat o fierbântă agitație între ungurii din localitate. Este cunoscut că partidul maghiar având în Arad pe cei mai iluștri luptători se căzneau să-l plasa membrii săi în număr cât mai mare în noul Consiliu. Propunerea prefectului de Județ I. Georgescu de a colabora maghiarimea cu lista liberală, în condițiuni favorabile, a fost acceptată numai după lungi discuțiuni. Aceasta pe de o parte că și în partidul maghiar e mare numărul celor nemulțumiți cu activitatea de până acum a partidului iar pe de altă parte se găsesc numeroși pretendenți cari vor să iese în sfârșit din negura inactivității și uitării. Din această cauză, în ședințele convocate cu scop de a desemna pe viitorii consilieri maghiari, au fost auzite multe invinuri cari promit o desbinare în ce privește unitatea, ce o pretind cu atâta stăruință conducătorii în alegere.

Lista definitivă a candidaților cuprinde numele unui grup faimos în lupta minoritară maghiară dela frontiera de Vest. Depe listă am putut descifra pe următorii: dr. Barabás Bela, Blaskovics Istvan, Doman Sandor, Farago Rezső, Iulhasz Gabor, Iulhasz Attila, dr. Krenner Miklos, Kneffel Bela, dr. Lőcs Rezső, dr. Parecz Bela, Reinhardt Gyula, Steigerwald Alajos, dr. Széll Lajos, Varjassy Lajos și Zima Tibor.

Deci Barabás et Comp. în număr de cincisprezece candidează la locurile de consilieri în orașul Arad, orașul suferințelor românești.

Deși în această luptă partidul național-tărănesc nu figurează, totuși față de o listă oficială cuprinzând un număr neproportional de maghiari față de populația română, va sprijini lista opoziției unite pentru a reuși oarecum rușinea ce ar cădea asupra orașului Arad, în caz de răușire a listei liberale. Ne miră foarte mult faptul, cum de liberalii din Arad au uitat lup-

tele pe cari le-am dus împreună în acest oraș contra celor cari figurează în lista liberală și cari pe timpuri ne-au fost înversunați adversari. Existența unor liberali, se vede a fi și de data aceasta o cauză supremă celei naționale. Românii cinstiți își vor ști datoria și de astădată, și se vor felicita fericiți că prin votul lor, sprijinind opoziția unită au servit o cauză românească iar dl. Georgescu va felicita cu multă sinceritate și căldură pe prietenul Dsale Dl. Barabás et Comp.

Pătru Opincă

Io,

Pătru Opincă,
țaran fără țarină,
plugar fără plug,
ciurdar fără-o vită,
îmi duc viața năcăjită,
fără strimbătăți și vicieșug
și brusul de mucedă pită
mi-l plătesc cu sânge din belșug...

o vorbă a mea-i ca o mie...
am slujit cu cinste și-omenie
satului
și împăratului...

de sărac ce-s toți cîinii mă latră
și seara cînd pe uliți trec domol,
nu mă așteaptă la nici un podmol
fete mari cu țite ca de piatră...
sapa mea mușcă, rupe adînc
dar nu-mi aduce nici doară cît mîncă.
la secere

nime nu se ia cu mine la 'ntrecere...
Coasă ca a mea în țara toată nu e...
sprintenă trece prin ierburi ca de cue...

Io,

Pătru Opincă,
ce 'ntre-alteia moșii n'am doar o șirincă,
înfrunt strimbele legi și năpasta
și 'n răsmerița ce 'n mîine crește
suduui virtos, mocănește
și scuipe pe toată rînduiala asta...

A. COTRUȘ.

Deschiderea Clubului ziaristilor maghiari din Arad.

E cunoscut că ziaristii minoritari din Arad după lungi încercări au reușit să înjghebeze în sfârșit un club al lor, în cadrul căruia să mențină raporturile cu intelectualii arădani și care totodată să le servească ca local de întâlnire zilnică în acest oraș.

În acest scop au fost închiriate și renovate radical și într'un stil modern, fiind provăzute cu tot confortul localurile restaurantului „Central” din localitate.

Deschiderea festivă a localului va avea loc la 28 c. orele 12 la care sunt invitați toți intelectualii arădani cu familiile lor. Au fost invitate și autoritățile civile și militare și în astfel de condițiuni festivalul deschiderii promise a fi un act neobișnuit până acum în vieța minoritarilor de aci.

Fără nici o altă comentare observăm numai că realizarea acestei înjghebări a ziaristilor maghiari încă e o dovadă a libertății de care se bucură maghiarii în România, îndeosebi la frontiera de Vest, și poate servi ca simțitor argument atacurilor tendențioase ale vecinilor noștri pătrunși mai nou de principiile nestămpăratului englez, al cărui nume mai bine de nu l-am aminti.

Urăm confrăților muncă rodnică în credința că nu-și vor uita nici un moment că sunt Români.
Rep.

Tragedia din Almaș.

Unele familii sunt greu lovite de soarte, încât par să ispășească păcatele strămoșilor lor. Vorbesc de familia Popovici din Almaș, a cărei fiică Minerva era în legături de dragoste cu inv. Vlad Iliu din Almaș.

Vlad Iliu fusese înainte de vreme funcționar prin diferite orașe și astfel dusesse o vieță cam destrăbălată. Se vede că fata auzise ceva despre această vieță aventuroasă, căci în ultimile zile îi arătase o răceală neobișnuită. Sfârșitul a fost că Sâmbătă 21 Iulie seara, Vlad Iliu întâlnind pe Minerva Popovici pe stradă și voind să i vorbească. Fata refuzând, Vlad Iliu a scos revolverul și a împușcat-o, apoi s'a împușcat și el. Ambii au murit.

Faptul a produs o impresie și o stupefacție foarte mare printre toți cunoscuții familiei.

Exprimăm condoleanțele noastre îndureratei familiei
S. M.

Informațiuni.

Locale:

Aniversarea urcării pe tron a M. S. Regelui Mihai I, a fost sărbătorită la Arad în cadrul unui fastuos Te-Deum, celebrat la Catedrala ort. română. De față au fost toate autoritățile civile și militare.

Anunțăm cu bucurie căsătoria ordnicului nostru colaborator avocat Tiberiu Vuia cu simpatica d-șoară Veuria Bixa din Hunedoara.

Sincere felicitări.

La 23 cor. conducerea Băncii Unite a fost predată iarăș Comisiei de Lichidare. E speranță că deponenții își vor primi depunerile în curând, în măsura înaintării lucrărilor de lichidare.

În zilele recente o femeie se aruncase în Mureș împreună cu copilul ei pe care îl ținușe în brațe. Observată fiind de către sergentul de stradă Todor Burtă, numai de cât a fost salvată. La interogatoriul făcut la poliție a declarat că o cheamă Contor Catalina și că fapta a comis-o în disperarea că nu a obținut nici unde de lucru. A fost pusă în libertate.

Din țară:

Congresul internațional al profesorilor secundari ținut la București a luat sfârșit. Participanții au fost ovaționați cu multă simpatie. Oaspeții au plecat în excursie la Sănic-Prahova, Ploești și Vălenii-de-Munte după care vor părăsi țara.

Din străinătate:

Prin Rador s'a primit știrea că la Narbone și Barcelona a fost descoperit un complot anarhist organizat împotriva regelui, Spaniei. S'au efectuat numeroase arestări.

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
Nrul G: 63—1928 exc.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului judecătorei Nădlac No. 263—928 și G: 1327—1928 în favoarea lui Dr. Ivan Băneșiu avocat în Nădlac, pentru suma de 1200 Lei capital și accesorii se defighe termen de licitație pe ziua de 7 August 1928 ora 6 p. m. în comuna Nădlac sub No. Sălaș, unde se vor vinde la licitație publică: 5 buc. porci (3 ver și 2 scrofițe.)

Toată acesta mobilă sa prețuit în sumă de 3000 Lei.

Nădlac, la 12 Iulie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impiegat: Indiscifrabil.

CINEMA MUREȘ

azi

Studentul cerșetor

Rep. incepe la orele 9 și jum.

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
Nrul 64—1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului judecătorei Nădlac No. 2349—1928 în favoarea lui Chila Raimund reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu pentru suma de 2836 Lei capital și accesorii se defighe termen de licitație pe ziua de 8 August 1928, ora 4 p. m. în comuna Nădlac sub No. 58, unde se vor vinde la licitație publică: 1 dulap verde cu 3 fioace, 3 perini albe a 3 kgr., 1 oglindă mare, 1 dulap vechi, 1 pat de culoare galbin, 1 dușă a 5 kgr.

Toată acesta mobilă s'a prețuit în sumă de 4150 Lei.

Nădlac, la 10 Iulie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impiegat: Indiscifrabil.

Cenz. Prefectura Județului Arad

CINEMEMATOGRAFUL ELISABETA.

De Sâmbătă până Marți **Mare dulei.** Lupta între doi oțetari aviatori amorezați. În rolul principal: Médy Christians și Gabriel Gebrielo. De Miercur până Duminică **Lupta cu pumnul.**

Reprezentațiile încep la orele 5, 7 și 9

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
Nrul 62—1928. exc.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului judecătorei Nădlac No. 470—926—2 și G: 1533—926 în favoarea lui Pavel Szokol reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu pentru suma de 774 Lei capital și accesorii se defighe termen de licitație pe ziua de 7 August 1928 ora 5 p. m. în comuna Nădlac Viile vechi, unde se vor vinde la licitație publică: 15 mm porumb cu cocianul.

Toată acesta mobilă s'a prețuit în sumă de 3000 Lei.

Nădlac, la 12 Iulie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impiegat: Indiscifrabil.

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
Nrul 71—1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului judecătorei Nădlac No. 2556—927, 152, 689, 690—928 și No. G: 405, 1305, 1317—1928 în favoarea lui Gheorghe Bulzan și tov., reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu pentru suma de 26.000 Lei capital și accesorii se defighe termen de licitație pe ziua de 9 August 1928 ora 4 p. m. în comuna Nădlac sub No. 1641, unde se vor vinde la licitație publică: 1 violină, 1 toc pentru acesta, 2 scaune, 1 masă, 1 canapea, 1 credenț, 1 crăstolă 4 lit., 3 scânduri, 4 scaune noi, 1 pat și alte lucruri cuprinse în procesul verbal No. G: 405, 561-928 undesau supra sevestrat, precum și mobilele sevestrate în procesul verbal No. G: 1305 și 1317—928 a edificiului care sa demontat și care se află sub No. 1641 Nădlac.

Toată acesta mobilă s'a prețuit în sumă de 2590 Lei.

Nădlac, la 12 Iulie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impiegat: Indiscifrabil.

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
Nrul G: 66—1928. exc.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului judecătorei Nădlac No. 1612—1927 și G: 1316—928 în favoarea lui Raimund Chila reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu avocat, pentru suma de 403 Lei capital și accesorii se defighe termen de licitație pe ziua de 8 August 1928 ora 6 p. m. în comuna Nădlac sub No. 65, unde se vor vinde la licitație publică: 1 dulap de culoare galbină, 1 cias de perete, 1 oglindă de perete, 1 canapea de lemn.

Toată acesta mobilă s'a prețuit în sumă de 2000 Lei.

Nădlac, la 12 Iulie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impiegat: Indiscifrabil.

Iosif Muzsay

ARAD, vis-a-vis cu teatrul

Lista prețurilor de vară:

Costum de pânză	Lei	1300
Costum covercot de pânză	"	1480
Costum la modă din pânză de cânepă	"	1650
Costume de pânză în culori de modă	"	1950
Pantaloni pentru tenis	"	680
Pantaloni de pânză cal t.	"	430
Pardisiu de gumă	"	840
Pardisiu fregoli	"	2100
Costum pentru copi	"	400
Trench coats cal t.	"	2400

! Croitorie după măsură !
Mare magazin de postăvarie !

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
No. 57—1928

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor delegat judecătoresc prin aceasta public, că în baza decisului Judecătorei rurale Nădlac No. G: 1242—1928 în favoarea lui Ioan Hrdlicska reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu avocat în Nădlac pentru suma de 18750 Lei capital și accesorii. Se defighe termen de licitație pe ziua de 9 August 1928 orele 16 d. m. la casa No. 770 din comuna Nădlac, unde se vor vinde la licitație publică: una mașină de cusut, precum și alte obiecte și unelte pentru tâmplărie.

Nădlac, la 14 Iulie 1928.

(ss) IOAN PREGEA, executor delegat. Pentru conformitate: Indiscifrabil, impiegat.

APOLLO

azi

Studentul cerșetor

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
No. 58—1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor delegat judecătoresc prin aceasta public, că în baza decisului Judecătorei rurale Nădlac No. G: 1040—1928 și No. G: 1236—1928 în favoarea lui Ghengi Todor și Petru Precupaș reprezentat prin Dr. I. Băneșiu avocat în Nădlac pentru suma de 136000 Lei capital și accesorii. Se defighe termen de licitație publică pe ziua de 10 August 1928 orele 14 d. m. la casa No. 859 din comuna Nădlac unde se vor vinde la licitație publică: multe mărfuri de prăvălie mixtă, cuprinse în procesul verbal cu Nrile de mai sus.

Toată aceasta avere mobilă s'a prețuit în sumă de 85127 lei.

Nădlac, la 13 Iulie 1928.

(ss) IOAN PREGEA, executor delegat. Pentru conformitate: Indiscifrabil, impiegat.

BANCA AGRARĂ S. A. CLUJ, SUCURSAL BEIUȘ caută spre imediată angajare

un practicant,

absolvent al unei Școale superioare de Comerț. Ofertele scrise cu mâna proprie și soțite de copia certificatului de absolvire și extras de naștere se vor înainta Direcțiunii Băncii Agrare S. A. Sucursala Beiuș.

Dela Judecătoria Rurală Nădlac.
Nrul 61—1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului judecătorei Nădlac No. P. 20—1927 și G: 1332—1928 în favoarea lui Maria reprezentat prin Dr. Ivan Băneșiu pentru suma de 10676 Lei capital și accesorii se defighe termen de licitație pe ziua de 7 August 1928 ora 4 p. m. în comuna Nădlac sub No. (Viile vechi), unde se vor vinde la licitație publică: 3 buc. perini de puf de gâscă, 1 dușă cu puf de gâscă.

Toată acesta mobilă sa prețuit în sumă de 3250 Lei.

Nădlac, la 10 Iulie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impiegat: Indiscifrabil.

Redactor responsabil Dr. Bărbusiu.

AVIZ.

Avizăm On. public românesc, că cu ziua de 1 Decembrie am deschis magazinul nostru de mobile de lux în locul propriu din Palatul Domeniilor, Str. Horia și Gh. Popa colț, unde se pot procura ieftin și în condițiuni foarte avantajoase tot felul de aranjamente și dormitoare, sufragerii birouri etc.

Primim comanda după desen și deviză întocmit de desenatorul nostru.

„LOCUINȚA ARTISTICĂ”
societate în comandă tâmplari români din Arad
V. SFĂȚ și COMP.

Tipografia Aradi Pirlap nyomdaüzeme.